

Motion till riksdagen 2005/06:K364

av Kaj Nordquist (s)

Formatet Daisy

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att formatet Daisy är den teknik som skall användas vid inläsning.

Motivering

För 20 år sedan beslutade riksdagen om införande av ett ekonomiskt stöd till dagstidningar för att de skulle kunna göras tillgängliga för synskadade och andra talboksberättigade personer. Reformen hade ett mycket stort symbolvärde genom att den öppnade möjligheten att via inläsningar av dagstidningar ge synskadade och andra talboksberättigade tillgång till den samhällsdebatt som ur demokratisynpunkt är så grundläggande.

Ett 80-tal dagstidningar använder sig för närvarande av möjligheten att göra sin tidning tillgänglig också för talboksberättigade. Antalet prenumeranter är ca 10 000 personer. Dagstidningarna distribueras till prenumeranterna på endera av två alternativa sätt: via radionätet på kassett eller i elektronisk form. Vid användningen av dessa två tekniker krävs olika former av specialutrustning för att kunna ta emot tidningen och kunna läsa den.

Den tekniska utvecklingen har gått snabbt framåt de senaste 20 åren. Kommunikation via datorer och på elektronisk väg har skapat nya och bättre möjligheter också för talboksberättigade. Enligt min uppfattning är det viktigt att de framsteg och erfarenheter som gjorts när det gäller i första hand synskadades läsmöjligheter tas till vara också när det rör möjligheten att läsa dagstidningar. Utvecklingen har bl.a. lett till att bibliotekens ljudböcker numera framställs på cd, där ljudet lagras i ett särskilt format som kallas Daisy. De tidigare kassetterna är på väg ut ur marknaden. Cd-skivan och Daisyformatet skapar helt nya möjligheter bl.a. genom utvecklingen av nya system för lagring av texten som bl.a. möjliggör sökning i en text, att kunna bläddra och på så vis helt nya möjligheter att ta del av skriven text.

Fel! Okänt namn på

Inom gruppen synskadade har man med emfas understrukt att man inte vill ha olika apparater i sin bostad för att kunna läsa olika slag av text. Det är lätt att förstå att en synskadad som exempel inte vill ha en mottagare och ett system för sin lokala kommuntidning, ett annat system liksom en annan apparat för sin dagstidning, en tredje för läsning av böcker och dessutom en fjärde apparat för att få del av tv-texten. Det framstår inte heller som rimligt ur samhällets synpunkt att diverse olika system utvecklas parallellt för olika informationskonsumtion.

Mot denna bakgrund anser jag det synnerligen angeläget att Taltidningsnämnden – som är den myndighet som svarar för att läsutrustning för läsning av dagstidningar tillhandahålls till synskadade – medverkar till att samma system kan användas för läsning av talböcker som för läsning av dagstidningar. Rent tekniskt är detta helt möjligt och egentligen inget problem. Men det fordras att Taltidningsnämnden bestämmer sig för att ljudet på dagstidningarna för synskadade ska lagras i Daisyformat. Enligt vad som kommit till min kännedom råder villrådighet i denna fråga inom Taltidningsnämnden. Eftersom det är synskadades önskemål att Daisyformatet ska gälla, och när detta är fullt möjligt rent tekniskt, bör det enligt min uppfattning också ordnas på så vis.

Stockholm den 29 september 2005

Kaj Nordquist (s)